

Nr 96.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om tillämpning i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser och till förordning om ändrad lydelse av 5 § i förordningen den 11 oktober 1912 (nr 275) om skogsvårdsavgift; given Stockholms slott den 7 mars 1924.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

David Pettersson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars 1924.

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELBOT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Departementschefen statsrådet Pettersson anför:

Då jag den 25 januari 1924 för Kungl. Maj:t anmälde ett inom jordbruksdepartementet utarbetat förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212), avseende skogsvårdslagens utsträckande att gälla för de skogar, som nu lyda under förordningen den 18 juni 1915 (nr 250) om förekommande av överdriven avverkning å ungskog inom de delar av Västerbottens och Norrbottens län, som ej höra till lappmarken, den s. k. dimensionslagen, angav jag såsom min av-

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 1 saml. 71 häft. (Nr 96.)

sikt att senare för Kungl. Maj:t anmäla frågorna om inrättande av skogsvårdsstyrelser i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden samt tillämpning inom länens kustland av förordningen den 11 oktober 1912 (nr 275) om skogsvårdsavgift. Sedan Kungl. Maj:t förut i dag beslutit till riksdagen avlåta proposition angående berörda lagförslag, anhåller jag nu att få underställa nyss angivna spørsmål Kungl. Maj:ts prövning.

Frågan om inrättande av skogsvårdsstyrelser i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden.

Vad först angår frågan om inrättande av skogsvårdsstyrelser i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden, torde jag till en början få erinra därom, att omförmälda lagförslag förutsätter, att inom vardera landstingsområdet skall finnas en skogsvårdsstyrelse för utövande av uppsikt över de skogar inom området, som nu lyda under dimensionslagen och som enligt lagförslaget skola föras under skogsvårdslagen.

I de yttranden, som avgivits i ärendet, har i allmänhet förutsatts, att de blivande skogsvårdsstyrelserna i sagda landstingsområden skulle organiseras på samma sätt som skogsvårdsstyrelserna inom skogsvårdslagens nuvarande giltighetsområde samt att förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser jämväl i övrigt skulle erhålla tillämpning å förstnämnda skogsvårdsstyrelser. I åtskilliga yttranden har emellertid föreslagits, att särskilda bestämmelser måtte i vissa hänseenden meddelas beträffande dessa styrelser.

De nya skogsvårdsstyrelsernas organisation.

Beträffande styrelsernas sammansättning har skogsingenjören i Umeå skogsvårdsområde hemställt, att det förslag till omorganisation av de nuvarande skogsvårdsstyrelserna, som domänstyrelsen 1921 framlagt i det av styrelsen avgivna yttrandet över skogslagstiftningskommitténs betänkande och däri antalet ledamöter i skogsvårdsstyrelse föreslagits till fem, därav två skulle utses av Kungl. Maj:t, två av vederbörande landsting och hushållningssällskap samt en, vilken tillika skulle vara länsjägmästare, av de fyra övriga ledamöterna, måtte vinna tillämpning vid organisationen av de blivande skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län. Till stöd härför har skogsingenjören framhållit, bland annat, att garanti saknades för att de ledamöter, som utsåges av landsting och hushållningssällskap, ägde skogligen kvalifikationer, i följd varav det vore osäkert, huruvida skogsvårdsstyrelserna, därest majoriteten av desamma skulle tillsättas genom dylika val, bleve fullt vuxna sina uppgifter.

Överjägmästaren i Umeå distrikt har likaledes, under åberopande av de i Västerbottens län rådande förhållanden, förordat, att antalet ledamöter i skogsvårdsstyrelsen i detta län bestämdes till fem, därav tre borde utses på sätt i förordningen om skogsvårdsstyrelser vore föreskrivet samt de två övriga förordnas av vederbörande länsstyrelse. Överjägmästaren har därjämte framhållit, att länsjägmästaren borde vara valbar till ledamot i skogsvårdsstyrelsen.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har framhållit, att något skäl att giva

den blivande skogsvårdsstyrelsen i länet en annan organisation än skogsvårdsstyrelserna inom skogsvårdslagens nuvarande giltighetsområde ej kunde anses föreligga.

Beträffande sättet för utseende av länsjägmästare hos de nya skogsvårdsstyrelserna har skogssingenjören i Umeå skogsvårdsområde föreslagit, att nämnda länsjägmästare skulle på förslag av domänstyrelsen förordnas av Kungl. Maj:t efter ansökan av nuvarande skogssingenjörer i nämnda län.

Sättet för utseende av länsjägmästare

Skogssingenjören i Vindelns skogsvårdsområde har i detta avseende framhållit, att vid uppkommen ledighet i länsjägmästarebefattning skogsvårdsstyrelsen borde vara skyldig att kungöra tjänsten till ansökan ledig och därefter till länsjägmästare antaga den av de sökande, som styrelsen med hänsyn till ådagalagd skicklighet och förtjänst funne vara den lämpligaste.

Överjägmästaren i Umeå distrikt har uttalat, att länsjägmästare borde på förslag av vederbörande skogsvårdsstyrelse förordnas av domänstyrelsen eller eventuellt av länsstyrelsen efter domänstyrelsens hörande. Härigenom skulle ett ur flera synpunkter allmänt intresse tillgodoses och länsjägmästaren komma att intaga en mera självständig, från sidoinflytelser oberoende ställning.

Vad angår de nya skogsvårdsstyrelsernas verksamhetsuppgifter hava skogssingenjörerna i Umeå och Vindelns skogsvårdsområden föreslagit, att med hänsyn till de stora arealer försumpade skogsmarker samt ovärdade och vanskötta hyggestrakter, som funnes i Västerbottens och Norrbottens läns kustland, i 4 § av skogsvårdsstyrelseförordningen borde såsom särskilda uppgifter för dessa skogsvårdsstyrelser stadgas skyldighet att genom anslag ur skogsvårdskassan uppmuntra utdikningar av försumpade skogsmarker samt att verka för nyssangivna hyggestrakters försättande i skogbärande skick.

De nya skogsvårdsstyrelsernas uppgifter.

Då förenämnda lagförslag avser, att skogsvårdslagen skall utsträckas att gälla för de under dimensionslagen nu lydande skogarna utan annan ändring än den, som direkt betingas av berörda jämkning i lagens giltighetsområde, samt de uppgifter, som enligt förslaget skola tillkomma de blivande skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län, sålunda helt överensstämma med de nuvarande skogsvårdsstyrelsernas, finner jag tillräckliga skäl ej föreligga att föreslå upptagande i skogsvårdsstyrelseförordningen av några särskilda bestämmelser beträffande förstnämnda styrelsernas organisation eller verksamhet. Ej heller i övrigt torde någon ändring i berörda förordning vara påkallad med hänsyn till den utsträckning av förordningens tillämplighet, som enligt förenämnda lagförslag må komma att äga rum.

Departementschefen.

Jag torde emellertid härvid få framhålla, att i blivande reglementen för ifrågakvarande skogsvårdsstyrelser vissa av ortsförhållandena påkallade särskilda föreskrifter torde böra inrymmas. Redan i motiveringen till proposi-

tionen angående omförmälda lagförslag har jag uttalat, att i berörda reglementen lämpligen borde intagas erinran om skogsvårdsstyrelsernas skyldighet att vid skogsvårdslagens tillämpning i kustlanden taga vederbörlig hänsyn till därstädes rådande skogsbiologiska förhållanden ävensom stadgas förpliktelse för styrelserna att tillhandagå vederbörande med utsyning av träd, som efter skogsvårdslagens ikraftträdande i kustlanden finge därstädes avverkas enligt avverkningsrätt, som upplåtits före sagda tidpunkt. Härförutom torde i berörda reglementen lämpligen böra framhållas vikten av att styrelserna i mån av tillgång på medel inom sina verksamhetsområden uppmuntra utdikning av försumpad skogsmark och vanskötta hyggestrakter försättande i skogbärande skick samt eventuellt närmare bestämmelser meddelas i dessa hänseenden.

Vad angår tiden för skogsvårdsstyrelseförordningens trädande i tillämpning inom Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden tillåter jag mig erinra därom, att enligt förenämnda lagförslag skogsvårdslagen skall erhålla giltighet beträffande de under dimensionslagen nu lydande skogarna från och med den 1 januari 1925. Uppenbarligen är det önskvärt att skogsvårdsstyrelserna erhålla tillfälle att före skogsvårdslagens ikraftträdande vidtaga erforderliga förberedande åtgärder, så att de den 1 januari 1925 stå rustade för de betydelsefulla uppgifter, som tillkomma dem. Särskilt synes det vara av vikt, att skogsvårdsstyrelserna beredas möjlighet att före den 1 januari 1925 anställa nödig personal till sitt biträde ävensom verkställa undersökning rörande de inom kustlanden befintliga svårföryngrade skogar, så att, där så erfordras, framställningar om meddelande av förordnanden enligt 18 § i lagen må kunna av styrelserna göras omedelbart efter skogsvårdslagens ikraftträdande. I förevarande avseende är emellertid att märka, att de ledamöter i styrelserna, som skola väljas av vederbörande landsting, ej kunna utses förrän under september månad 1924. På grund av vad sålunda anförts torde skogsvårdsstyrelseförordningen böra vinna tillämpning inom ifrågavarande landstingsområden från och med den 1 oktober 1924.

Frågan om tillämpning i Västerbottens och Norrbottens läns kustland av förordningen om skogsvårdsavgift.

Jag torde här efter få övergå till frågan om tillämpning i Västerbottens och Norrbottens läns kustland av förordningen den 11 oktober 1912 om skogsvårdsavgift.

Enligt 5 § i berörda förordning, sådan denna paragraf lyder enligt förordningen den 15 juni 1923 (nr 214), gäller densamma ej virke, som avverkats inom Västerbottens eller Norrbottens län eller å sådana utom nämnda län belägna skogar, som äro underkastade bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1915 (nr 251) angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden, den s. k. lappmarkslagen.

I de i ärendet avgivna yttrandena har allmänt förutsatts, att, därest skogsvårdslagen antoges att gälla för kustlanden, jämväl förordningen om skogsvårdsavgift borde erhålla tillämpning därstädes.

Domänstyrelsen har gjort gällande, att förordningen om skogsvårdsavgift borde erhålla giltighet allenast beträffande sådana inom kustlanden belägna skogar, som nu lyda under dimensionslagen och enligt förenämnda lagförslag skola föras under skogsvårdslagen, varemot därstädes befintliga allmänna skogar samt under lappmarkslagen lydande enskilda skogar borde undantagas från förordningens tillämpning. Domänstyrelsen har i sammanhang härmed hemställt, att det måtte tagas under övervägande, huruvida ej sådan genomgående ändring i nyssnämnda förordning borde vidtagas, att skogsvårdsavgift skulle utgå allenast för virke från de skogar, vilka stode under skogsvårdsstyrelsernas uppsikt, samt från skyddsskogarna.

I ett flertal yttranden har föreslagits, att förordningen om skogsvårdsavgift ej måtte erhålla tillämpning i fråga om virke, som inom kustlanden avverkats för husbehov.

Vad först angår domänstyrelsens hemställan om sådan ändring i förordningen om skogsvårdsavgift, att dylik avgift skulle utgå allenast för virke från skogar, som stode under skogsvårdsstyrelsernas uppsikt, samt skyddsskogar, ber jag få erinra därom, att domänstyrelsen redan i sitt yttrande den 6 juni 1921 över skogslagstiftningskommitténs betänkande gjort en framställning i enahanda syfte, men att denna framställning, som anmäldes för Kungl. Maj:t den 10 mars 1923 i samband med vissa av skogslagstiftningskommitténs betänkande föranledda förslag om ändringar i berörda förordning, därvid ej vann Kungl. Maj:ts bifall. I sitt yttrande till statsradsprotokollet berörda dag (se propositionen nr 161 till 1923 års riksdag) framhöll dåvarande departementsefven, att han vore tveksam om, huruvida skogsvårdsstyrelserna med den minskning i skogsvårdskassorna, som skulle ske genom de allmänna skogarnas befriande från skogsvårdsavgift, under förhandenvarande förhållanden skulle hava tillräckliga medel till sitt förfogande samt att han med hänsyn härtill ansett det böra för det dåvarande anstå med en ändring i av domänstyrelsen föreslagen riktning. Även jag finner det nödigt, att, innan frågan om en dylik ändring i förordningen upptages till avgörande, närmare utredning verkställes angående dess ekonomiska konsekvenser för skogsvårdsstyrelserna. På grund härav och då en dylik utredning ej lämpligen kan äga rum, förrän erfarenhet vunnits om de krav, som till följd av den nya skogsvårdslagens tillämpning komma att ställas på skogsvårdskassorna, finner jag domänstyrelsens förevarande framställning för närvarande ej böra föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Beträffande därefter frågan om tillämpning i kustlanden av förordningen om skogsvårdsavgift synes uppenbart, att, därest skogsvårdslagen antages att gälla för de skogar, som nu lyda under dimensionslagen, detta bör föranleda, att jämväl förordningen om skogsvårdsavgift utsträcket att äga tillämpning å samma skogar. Därjämte torde i överensstämmelse med den grundsats, som i allmänhet följts inom skogsvårdslagens nuvarande giltighetsområde i fråga om skyldighet att erlægga skogsvårdsavgift för virke

Departementsefven

från statens skogar, berörda förordning böra erhålla tillämpning även beträffande dylika skogar i kustlanden, dock med visst undantag, som jag i det följande skall angiva. Förutom nu angivna skogar finnas inom kustlanden dels vissa enskilda skogar, lydande under lappmarkslagen, dels åtskilliga allmänningsskogar, lydande under förordningen den 18 juni 1920 (nr 331) angående allmänningsskogar i Västerbottens och Norrbottens län, dels en del städer tillhöriga skogar, lydande under förordningen den 24 juli 1903 (nr 79 s. 20) angående förvaltningen av städernas skogar. Vad nyssnämnda enskilda skogar angår torde dessa i likhet med under lappmarkslagen lydande skogar nedom Västerbottens län böra undantagas från tillämpning av förordningen om skogsvårdsavgift, och torde detta böra gälla även om de staten tillhöriga skogar, som äro underkastade bestämmelserna i lappmarkslagen. Sistberörda skogar utgöras nämligen av skogar å under åborätt upplåtna kronohemman och krononybyggen, från vilka skogar hela avkastningen tillfaller vederbörande åbor. Därest skyldighet att utgöra skogsvårdsavgift för virke från dessa skogar föreskres, skulle tungan härav uteslutande komma att drabba åborna, vilket synes obilligt, då dessa ju ej skulle äga åtnjuta bidrag från skogsvårdskassorna. Vad därefter angår i kustlanden belägna allmänningsskogar och städers skogar torde dessa i likhet med dylika skogar inom förordningens nuvarande giltighetsområde böra underkastas skyldighet att utgöra skogsvårdsavgift. Självfallet är, att, därest framdeles sådan ändring i förordningen om skogsvårdsavgift skulle vidtagas, att allmänningsskogar och städers skogar nedom Västerbottens län skulle komma att undantagas från förordningens tillämpning, enahanda undantag bör stadgas i fråga om dylika skogar i kustlanden.

Beträffande de i vissa yttranden framställda förslagen, att skyldighet att erlægga skogsvårdsavgift ej måtte stadgas i fråga om virke, som inom kustlanden avverkas för husbehov, torde jag få erinra därom, att enligt 1 § i förordningen om skogsvårdsavgift, jämförd med 7 § i lagen om skogsaccis och om virkestaxering, skogsvårdsavgift ej erlägges för virke, som användes för vederbörande egendoms eller därmed sambrukad fastighets behov av byggnads-, slöjd- eller stängselvirke samt bränsle. Med hänsyn härtill och då skäl ej synas föreligga att för kustlanden stadga vidsträcktare undantag härutinnan än som sålunda gäller beträffande förordningens nuvarande tillämpningsområde, torde förevarande förslag böra lämnas utan avseende.

Ej heller eljest synes anledning förefinnas att med hänsyn till den nu ifrågasatta utsträckningen av förordningens giltighetsområde föreslå annan ändring i förordningen än den, som direkt betingas av samma utsträckning.

Förordningen torde lämpligen böra träda i kraft i kustlanden samma dag som skogsvårdslagen eller den 1 januari 1925.

I enlighet med vad jag sålunda anført har jag låtit inom jordbruksdepartementet utarbete dels *förslag till förordning om tillämpning i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av förordningen den 15*

juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser och dels förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 § i förordningen den 11 oktober 1912 (nr 275) om skogsvårdsavgift.

Departementschefen uppläser här efter berörda förslag, vilka fogats såsom bilagor A och B vid detta protokoll, samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Joh:s Thygesen.

*Bilaga A.***Förslag**

till

förordning om tillämpning i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser.

Härigenom förordnas, att förordningen den 15 juni 1923 angående skogsvårdsstyrelser skall äga tillämpning i Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden från och med den 1 oktober 1924.

*Bilaga B.***Förslag**

till

förordning om ändrad lydelse av 5 § i förordningen den 11 oktober 1912 (nr 275) om skogsvårdsavgift.

Härigenom förordnas, att 5 § i förordningen den 11 oktober 1912 om skogsvårdsavgift skall erhålla följande ändrade lydelse:

5 §.

Denna förordning gäller icke virke, som avverkats inom Västerbottens eller Norrbottens läns lappmarker, eller å sådana utom lappmarkerna belägna skogar, som äro underkastade bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1915 (nr 251) angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari 1925.